

5. Braně v okrese trebišovskom. Hraničná čiara ide priamo cez obec, takže nemožno určiť, do ktorého štátu pripadne.

Podobných nejasností bude ešte viac. Všetky sa vyjasnia buď hneď pri odovzdávaní zo strany našej vojenskej správy, alebo len pri definitívnom určení hraničnej čiary. Upozorňujeme na to vopred. Niet žiadneho dôvodu, aby sporné slovenské obce boli obsadené maďarským vojskom a sporné maďarské boli na čas spravované našimi úradmi. I prechodný čas môže zapríčiniť veľa nedorozumení na jednej i na druhej strane.³

Anton Granatier, v. r.

Dr. Pavol Horváth, v. r.

AMZV ČR, PrS, kart. 65, f. 4, č. 160 408/V1-4/38. Kópia, strojopis.

¹ Konečný stav odstúpených obcí Maďarsku po vzájomnej výmene niektorých obcí pozri dok. č. 169.

² Na základe tejto mierky bol vyhotovený súbor máp, ktoré používalo rakúsko-uhorské vojenské velenie. Disponovali nimi aj nástupnícke štáty monarchie Rakúsko, Maďarsko a Česko-Slovensko. Do dvoch takýchto máp arbitri vyznačili vo Viedni aj novú hranicu medzi Česko-Slovenskom a Maďarskom a odovzdali ich obidvom zainteresovaným vládám. Obidve rokujúce strany ich používali aj pri overovaní a kontrolovaní novej hranice.

³ Po skončení obsadzovania odstúpeného teritória Prezídium KÚ 14. 11. 1938 rozoslalo všetkým kompetentným úradom a orgánom na Slovensku už presný zoznam obcí, ktoré obsadila maďarská armáda a súčasne informovalo o novom správnom rozdelení okresov. – SNA, MPs, kart. 134, inv. č. 171.

3

4. november 1938, Bratislava.

Dohoda medzi česko-slovenským a maďarským vojenským velením o vysťahovaní rodín česko-slovenských dôstojníkov, štátnych a verejných zamestnancov z odstúpeného územia.

Zvláštni dohoda¹

o vystěhování rodin důstojníků, státních a veřejných zaměstnanců z území postoupeného Maďarsku.

1. Maďarsko se zavazuje uveřejniti generální instrukce maďarské armádě a úřadům, aby soukromý majetek (např. domy, bytové zařízení atd.) patřící důstojníkům, státním a veřejným zaměstnancům, opuštěný jejich majiteli byl respektován obyvatelstvem postoupeného území.

2. Maďarsko se také zavazuje učiniti všechna policejní opatření, aby bylo zabráněno tomu, aby majetek osob shora uvedených, který byl opuštěn jejich majiteli, nebyl poškozován, odnášen a ničen.

3. V mezích možnosti odevzdá Československo maďarským úřadům seznamy adres bytů, patřících osobám shora uvedeným, které byly opuštěny jejich majiteli.

4. Maďarsko se zavazuje zmocniti důstojníky, státní a veřejné zaměstnance, kteří opustí postoupené území, aby se znovu mohli vrátit do postoupeného území pro zabalení a odvezení svého majetku. Zaručuje jim, že jim nebude činěno žádných obtíží při odvozu jejich majetku a že silnice a železnice v postoupeném území jim budou dány k dispozici v mezích nutnosti.

Toto přestěhování je terminováno do 2 měsíců počínaje dnem, kdy železničný provoz mezi oběma státy bude znovu upraven.

Plukovník maďarské armády:
Rudolf Andorka, v. r.

Generál československé armády:
Rudolf Viest, v. r.

AMZV ČR, PrS, kart. 65, f. 11, č. 156 541/VI-4/38, Cyklostyl, strojopis.

¹ Dohoda vznikla na podnet česko-slovenskej strany. Po zlých skúsenostiach pri rokovaniach s Nemeckom o novej hranici po mníchovskom rozhodnutí sa česko-slovenská vláda chcela vyhnúť podobným komplikáciám s Maďarskom po 2. novembri 1938. Táto dohoda tvorila súčasť protokolu, ktorý bol podpísaný v Bratislave 1. 11. 1938. Pozri VA, Dokumenty I., s. 191 – 195, č. 136.

4

4. november 1938, Bratislava.

Dôverné pokyny Predsedníctva slovenskej vlády všetkým kompetentným orgánom Slovenskej krajiny o sledovaní maďarskej propagandy proti česko-slovenskému štátu.

*Veľmi súrne!
Prísne dôverné!*

Predsedníctvo slovenskej vlády dostalo informácie, že podľa správ z rôznych prameňov nemožno považovať za odstránené nebezpečenie, že i naďalej bude sa nepriateľská propaganda vynasnažovať o úplné rozbitie štátu Čechov a Slovákov.

Metódy tejto propagandy zahraničného pôvodu a zo zahraničia financovanej pozostávajú z podnecovania krajnej protičeskej nálady na Slovensku a protislovenskej nálady v krajinách zamo-ravských. Účelom tejto podvratnej činnosti je vyvolanie vzájomnej nevráživosti a nepokojov, aby potom očakávané nepokoje mohli slúžiť za zámienku úplného roztrhania republiky.

Kolujú i také – dosiaľ nepreverené – chýry, že maďarské honvédstvo, alebo snáď k tomuto účelu organizované „nezodpovedné tlupy“ majú sa pokúsiť vniknúť za hraničnú čiaru, určenú Viedenskou arbitrážou, a vyvolaním chaosu vytvoriť podklad pre vmaširovanie cudzích ozbrojených mocí¹.

Podriadeným politickým úradom nariaďujem, aby vierohodnosť týchto správ *okamžite a spo-tahtlivo* preverili a o výsledku podali správu Prezidiu krajinského úradu. Preverenie nech sa stane *dôverne* a len za spoluúčasti orgánov, ktoré *zaručujú absolútnu objektivnosť*.

Ak by boli skutočne zistené prípady takejto podkopnej činnosti, treba okamžite a energicky zakročiť a to i vhodným upozornením dôveryhodných činiteľov autonomistických.

Predseda slovenskej vlády:
Dr. Jozef Tiso, v. r.

SNA, KÚ, kart. 299, č. 69 726. Odpis, strojopis.

¹ Pozri VA, Dokumenty II., s. 35, č. 3.